
тодорче атанасов

уметничка галерија — куманово

јули, 1984

ТОДОРЧЕ АТАНАСОВ

Роден на 28. VIII 1953 во Св. Николе. Академија за ликовна уметност и специјалка за сликарство завршил во Љубљана во класата на проф. Јанез Берник 1977 и 1979, а специјална за графика во класата на проф. Богдан Борчич 1982.

Адреса: Горњи трг 30, 61000 Љубљана

Авторот го прикажуваме пошироко низ неколку медиуми на неговиот творечки израз — сликарство, графика и цртеж, чии карактеристики го доближуваат до најновиот ликовен тренд, е како единствен мотив во овие творби се јавува човечката фигура, односно актот.

Во почетокот Атанасов ги одразува академските сознанија, при што особено се евидентни сегментите на фовизмот и тоа при интегрирањето на ликот во позадината, нагласувајќи ја нејзината улога за разлика од поновите остварувања. Тоа се осамени фигури, фатени во статична положба и со Беконовска трансформација на ликот. Во понатамошните размислувања тој ги симплифицира поединечните или во група претставени фигури, со површински третман на основните облици, а силата на потегот е зголемена преку острите и аглести прекршувања на формите. Овие дела ги навестуваат најновите творечки решенија, кои остануваат во делокругот на неговите мотивации, но со поинакви креативни намери, така што суштината на ова творештво не ја наоѓаме само во одбраниот предмет — човечката фигура, туку и во особеностите на облиците. Актвите сега се компонирани во поинтегрални целини, видени од необичен агол и внесени во една екстатична еротска игра, додека самиот нивни распоред станува цел сам за себе, за да се достигне и формалниот визуелен склад. Токму овде се рефлектира чувството за експресивен сликовен израз, што е надополнето и со драматичното изобличување на формите. Композициите се изградени од женски и машки актови, раздвижени на нејасната и скоро празна позадина, остварувајќи при тоа контакт преку допири, но не со впечаток на длабока меѓусебна поврзаност, туку со цел да се акцентира сексуалниот импулс. Преку овој начин на проининување на самите актови, без фундамент и без посебен амбиент, како да сака да го истакне неговиот интерес кон истражување на чулноста на голиот човечки лик, а и кон спознавање на неговиот емотивен потенцијал. Телата се предадени во одбрани напнати пози, со бујна разурданост на формите, што ја открива слабо прикриената еротичност, а во кои покрај нагласената деформација, доведена и до гротескно искривување, не е игнорирана привлечноста. Деформацијата ја постигнува потенцирајќи ја масата, пореметеноста на пропорциите и анатомијата, преку предимензионираните огромни екстремитети наспроти ситните глави, на кои најчесто им е дадена класична строгост. Ваквиот начин на монументална обработка ја потенцира не баш наивната сензуалност, како и иронично-експресивно поставената ситуација, а претходно наведените атрибути го одразуваат својството на фантазија содржано во овие дела. При согледувањето на формалните сликарски аспекти веднаш се препознаваат повеќе референци, што нè водат на изворите на минатото, поконкретно на големите мајстори на XX век. Класичниот манир на Пикасо и откритијата на Матис врзани за потенцијалот на фигурацијата со апстрактниот простор, претставуваат матрица на која уметникот индиректно се надоврзува. На моменти тој и еклентички се повикува на ова духовно наследство, што се рефлектира и во општиот менталитет на делото, но со сензибилитет кој

останува автентично негово. Во овие еротски содржини голиот лик го сведува, пред сè, на сигурен цртеж, чија енергичност ја изразува самата бит на масите, нагласувајќи ја истовремено и напнатоста на мускулатурата. Тежината на јасно изразената контура е урамнотечена со едноставните и необично визуелно доживување, посебно преку невообичаениот спој на расчленетата површинска разработка со нагласените контури чија функција е да ги навестат телесните форми, кои изгледаат како да се извајани во еден ритам, дополнет со ритамот на боените полиња. За да се концентрира на ефектите на волуменот, создаден со ванвиот линеарен третман, тој ја ограничува својата палета. Површинската практика на јазикот, која е евидентна на неговите слики, е продунт и на функцијата на просторот, кој се укажува како дводимензионален носач. Во формална и во колористичка смисла снаниите композиции од женски и машки фигури не го евоцираат само современиот живот, туку овие декоративни и сугестивни актови делуваат како да не припаѓаат на некое одредено време — претворени се во симбол.

Претходно изнесените искуства авторот ги надоврзува и во своите цртежи и графики, задржувајќи ја посебно драматиката на сликите. Од ракописот на цртежите избива поизразита сензуалност и поистанчана рафинирана линеарна техника, додека за разлика од нив графичните листови на прв поглед делуваат како „груби“ скици, но со колористички акценти применети на начин како на платната. Во склад со неговиот темперамент е вербата во цртежот, пренесен во длабок комбиниран печат, и во едноставно обоените површини, чие вкупно дејство заедно со подлогата создаваат лебдечка и делумно архаична атмосфера. Низ сите три медиуми на неговото изразување провејува еден ист дух, модифициран во рамките на самиот медиум, а поистовестен со времето и просторот во кој авторот создава. Дух кој сам за себе подразбира најразлични варијации и натамошни надградби во потрага на сопствените карактеристики и интимни белези.

Марика Бочварова-Плавеvsка

Изложбата е организирана во соработка со Музејот на современата уметност — Снопје.

КАТАЛОГ

Слини

1. Фигура IV, 1978
масло на платно, 160 x 130
2. Фигура V, 1978
масло на платно, 183 x 133
3. Спортистка, 1979
масло на платно, 180 x 137
4. Фигури 80, 1980
масло на платно, 129 x 180
5. Две фигури, 1982
масло на платно, 139 x 189
6. Диптих, 1982
масло на платно, 160 x 260
7. Фигури I, 1983
масло на платно, 116 x 162
8. Фигури II, 1983
масло на платно, 140 x 180
9. Фигура 83, 1983
масло на платно, 150 x 180
10. Фигури 84, 1984
масло на платно, 150 x 180
11. Женски акт, 1984
масло на платно, 140 x 180
12. Диптих, 1984
масло на платно, 80 x 220

Цртежи

1. Цртеж I, 1982
туш, 70 x 100
2. Цртеж II, 1982
туш, 71 x 100
3. Цртеж III, 1982
туш, 100 x 71
4. Цртеж IV, 1982
туш, 50 x 67
5. Цртеж V, 1982
туш, 55 x 49

Графини

1. Фигури I, 1979
бакропис-анватинта, 70,5 x 100
2. Фигури III, 1979
сува игла-анватинта, 70,5 x 100
3. Фигури IV, 1980
сува игла-анватинта, 70,5 x 92,5
4. Фигури IX, 1980
бакропис во боја-анватинта, 98 x 70,5
5. Фигури XI, 1980
бакропис во боја-анватинта, 70 x 99,5
6. Фигури XII, 1980
бакропис-анватинта, 70 x 100
7. Диптих, 1981
бакропис во боја-анватинта, 70 x 99

8. Две фигури, 1981
бакропис во боја-анватинта, 70 x 99
9. Фигури XVII, 1981
сува игла, 69,5 x 99,5
10. Фигури XX, 1981
сува игла, 69,5 x 99,5
11. Фигури XXI, 1982
бакропис во боја-анватинта, 70 x 99,5
12. Фигури XXII, 1982
бакропис во боја-анватинта, 70 x 99,5
13. Фигури, XXIV, 1982
бакропис во боја-анватинта, 70 x 99
14. Три фигури, 1982
бакропис во боја-анватинта, 70 x 99
15. Ана и Роза, 1982
сува игла, 70 x 99,5
16. Две фигури 82, 1982
сува игла, 49,5 x 70
17. Три фигури 82, 1982
сува игла, 42,5 x 70
18. Мои пријатели I, 1983
сува игла, 69,5 x 99
19. Фигури 83, 1983
бакропис во боја-анватинта, 50,5 x 71
20. Фигури, 1983
бакропис во боја-анватинта, 49 x 70
21. Фигури I, 1983
бакропис во боја-анватинта, 32 x 45
22. Фигури II, 1983
бакропис во боја-анватинта, 45 x 32
23. Фигури III, 1983
бакропис во боја-анватинта, 32 x 45

